

Ecologische quickscan

Bouw van nieuw gezondheidscentrum ter hoogte van Rijksweg 55 te Schagerbrug

In het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland

In opdracht van Prommenz B.V.

In opdracht van:

Naam : Prommenz
Contactpersoon : [geanonimiseerd]
Postadres : Harmenkaag 11
Postcode + plaats : 1741LA Schagen

Datum : 18/11/2022
Onderzoekers : [geanonimiseerd]
Opgesteld door : [geanonimiseerd]
Gecontroleerd door : [geanonimiseerd]
Status : Definitief
Versie : 1
Geldigheidsduur : 3 jaar

Smit Groenadvies BV

Adres : Harmenkaag 11
1741 LA Schagen
Telefoonnummer : 0224 75 12 75
E-mail : natuur@smitgroenadvies.nl
Internet : www.smitgroenadvies.nl

Disclaimer

* Natuur is onvoorspelbaar. Het is mogelijk dat ondanks de zorgvuldige voorbereiding en onderzoek toch beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden. In dat geval heeft de uitvoerder een zorgplicht en is verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. In de wet is namelijk vastgelegd dat de wettelijke zorgplicht voor de aanwezige natuur gedurende het gehele plan-, uitvoerings- en beheertraject de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever.

Bij twijfel of er beschermde soorten en/of vaste rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen voorkomen in het plangebied moet altijd nader onderzoek worden uitgevoerd.

** Voor het uitvoeren van het onderzoek gebruiken wij onder andere gegevens van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). De NDFF ontwikkelt zich naar open data, met consequenties voor de invoer en het gebruik van NDFF-data. De data die wij verkrijgen met het uitvoeren van het onderzoek in deze offerte zullen wij op termijn moeten delen met het NDFF. Deze data wordt dan (deels) publiekelijk toegankelijk. Wanneer u deze offerte accepteert, geeft u akkoord voor het delen van de verkregen onderzoeksgegevens.

Inhoud

1	INLEIDING	4
1.1	Doel van de quickscan	4
1.2	Gebiedsbeschrijving	4
1.3	Leeswijzer	6
2	EINDOORDEEL	7
2.1	Conclusie en advies	7
3	ONDERZOEKSMETHODE	8
3.1	Doel van het onderzoek	8
3.2	Veld- en bureauonderzoek	8
3.3	Werkwijze	8
4	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	9
4.1	Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied	9
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied	10
5	RESULTATEN UIT VELD- EN BUREAUONDERZOEK	11
5.1	Vleermuizen	11
5.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	11
5.3	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	11
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	12
5.5	Grondgebonden zoogdieren	12
5.6	Dagvlinders en libellen	12
5.7	Conclusie resultaten	12
6	EFFECTEN	13
6.1	Vleermuizen	13
6.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	13
6.3	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	13
7	LITERATUUR	14
BIJLAGES		15
	Bijlage I Wettelijk kader	15
	Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming	17

1 Inleiding

De Zijper huisartsen zijn voornemens een gezondheidscentrum te bouwen ter hoogte van Rijksweg 55 te Schagerbrug (Figuur 1 en 2). De al aanwezige parkeerplaats wordt opnieuw ingericht. Er is een voorlopig benodigd oppervlak berekend aan de hand van de richtlijnen van de Landelijke Huisartsen Vereniging. Er zijn in totaal 25 behandelkamers benodigd en een minimale bruto vloeroppervlakte van 1555 m². Afhankelijk van het aantal bouwlagen (vormfactor) zal het benodigd vloeroppervlakte kleiner zijn, dit is exclusief de parkeerplaats. In deze berekening is rekening gehouden met eventuele extra gebruikers van het gebouw zoals bijv. de thuiszorg of andere paramedici, zoals diëtiste, fysiotherapeut en podotherapeut. In opdracht van Prommenz is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

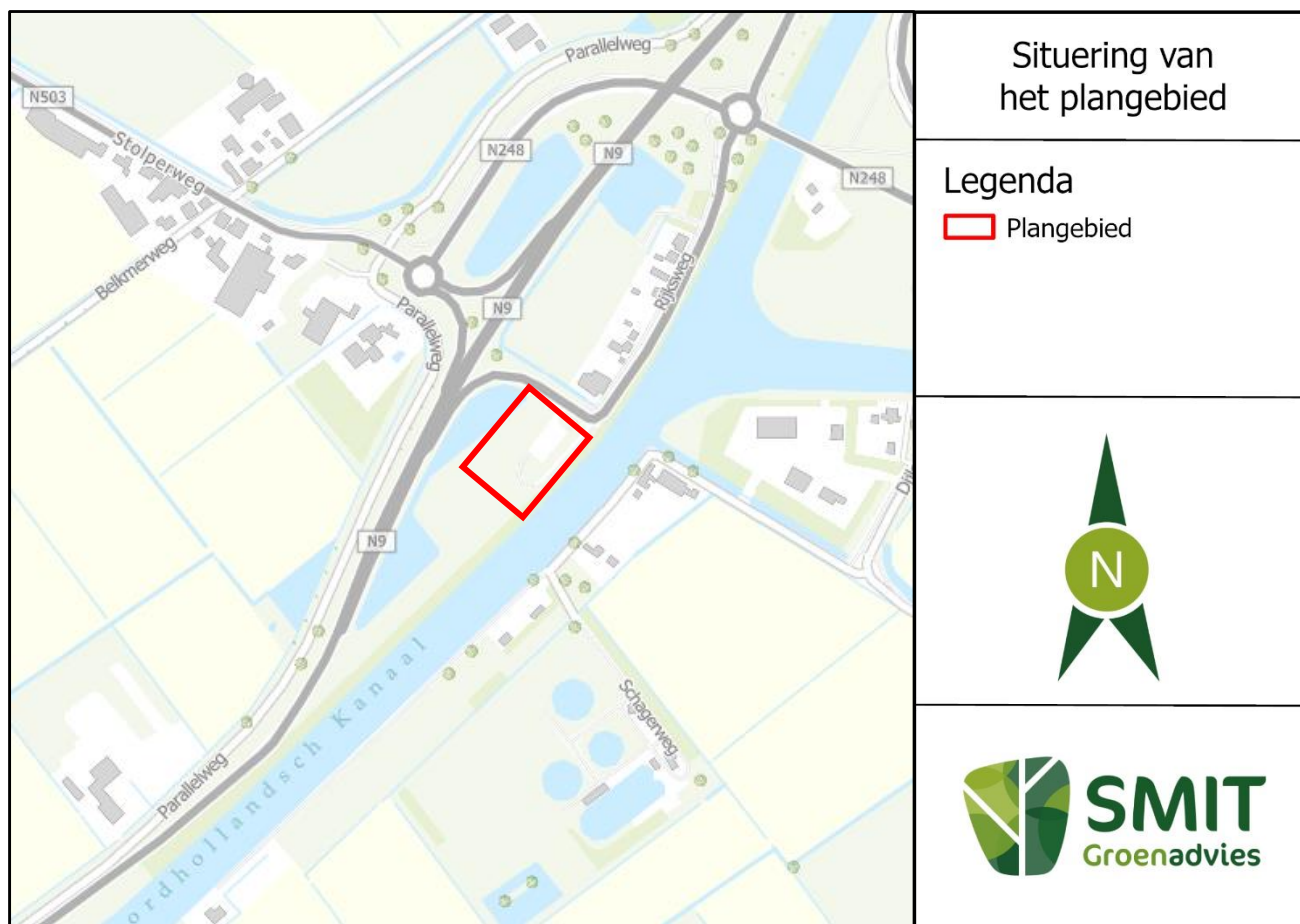
De Wet natuurbescherming (Wnb) legt enkele verplichtingen op bij langdurig beheer en ruimtelijke ingrepen in de natuur. De wet verplicht de initiatiefnemer op de hoogte te zijn van mogelijke beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het doel van de wet is dat de inheemse flora en fauna in stand blijft. Door deze natuurwaarden vooraf te onderzoeken, wordt schade aan beschermde soorten voorkomen of beperkt. Als schade niet te voorkomen is, moet de initiatiefnemer een ontheffing aanvragen.

1.1 Doel van de quickscan

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft intensief onderhouden grasland met een strook riet waar periodiek gemaaid wordt (Figuur 1 en 2). Verder bevat het plangebied een bushokje en een parkeerplaats die is omringd door een verharde weg. Het plangebied is grotendeels omringd door grasland en watergangen, enkel aan de noordoostzijde is op circa 20 meter een restaurant gelegen. De watergang aan de zuidkant van het plangebied is het Noord-Hollands kanaal, waar ook een bomerij naast staat. De rioolwaterzuivering is op circa 60 meter ten zuidwesten.

Figuur 1 | Overzicht van het plangebied (rood gemarkeerd) en de omgeving.

Figuur 2 | Overzicht van het plangebied (rood gemarkeerd) en de locatie waar het gezondheidscentrum gebouwd gaat worden (zwart gemarkeerd)

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de aanbevelingen en conclusie behandeld. Op basis van welke beschermde soorten er mogelijk aanwezig zijn en wat de effecten van de werkzaamheden op deze soorten zijn, volgt het advies. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. Er wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek. In hoofdstuk 4 wordt behandeld of beschermde natuurgebieden voorkomen in de omgeving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het bureauonderzoek gekoppeld aan de resultaten van het veldonderzoek, hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en potentiële functies van het plangebied voor deze soorten. In hoofdstuk 6 worden conclusies getrokken over de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten.

2 Eindoordeel

In dit hoofdstuk staan de hoofdlijnen van het rapport. Welke beschermde soorten zijn mogelijk aanwezig, wat zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten en hieruit volgend advies.

Tabel 1 | Overzicht van beschermde soorten binnen het plangebied en advies volgend uit de effecten van de werkzaamheden

Beschermde, niet vrijgestelde soorten		Potentieel aanwezig binnen het plangebied	Biotoop	Advies
Vleermuizen	<i>verblijfplaats</i>	Ja	Bomenrij langs kanaal	Geen bouwlicht op bomenrij richten
	<i>foerageergebied</i>	Ja	Bomenrij langs kanaal	Geen bouwlicht op bomenrij richten
	<i>vliegroute</i>	Ja	Noord-Hollands kanaal, bomenrij langs kanaal	Geen bouwlicht op bomenrij richten
Vogels met jaarrond beschermd nest		Ja	Bomenrij langs kanaal	Geen bouwlicht op bomenrij richten
Vogels zonder jaarrond beschermd nest		Ja	Bomenrij langs kanaal en waterkant	Geen bouwlicht op bomenrij richten (bomenrij) Werken buiten broedperiode of controle voorafgaand door een ecooloog (waterkant)

2.1 Conclusie en advies

Naar aanleiding van de resultaten van de bureaustudie en het veldonderzoek kan een conclusie worden getrokken wat betreft de aanwezigheid van beschermde soorten, de verwachte effecten van de voorgenomen bouw van het gezondheidscentrum op beschermde soorten en het hieruit volgende advies (Tabel 1). Het plangebied biedt mogelijk vaste verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen en vogels met of zonder jaarrond beschermde nesten. Verder is niet uit te sluiten dat essentiële foerageer- en vliegroutes aanwezig zijn langs de bomenrij binnen het plangebied.

Tijdens de werkzaamheden gaan geen potentiële verblijfplaatsen en foerageer- en vliegroutes verloren. Wel kan verstoring in de vorm van licht plaatsvinden wanneer bouwlicht op de bomenrij gericht wordt. De verstoring dient voorkomen worden door na zonsondergang geen bouwlicht op de bomenrij te richten. Verder kunnen potentiële verblijfplaatsen van watervogels zonder jaarrond beschermde nesten verstoord worden in de vorm van trilling en geluid. Het advies is om buiten het broedseizoen te werken. Mochten de werkzaamheden toch binnen het broedseizoen plaatsvinden, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologisch deskundige te worden vastgesteld of uitgesloten of broedende vogels aanwezig zijn in de waterkant.

3 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek.

3.1 Doel van het onderzoek

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Gekeken wordt naar welke middelen gebruikt zijn om te komen tot een advies ten aanzien van de geplande werkzaamheden.

3.2 Veld- en bureauonderzoek

Om eventuele strijdigheden met de Wnb te kunnen aantonen is een verkennende scan uitgevoerd van het plangebied en de directe omgeving (<1km). Hierbij is onderzocht wat de afstand tot beschermde natuurgebieden is en welke effecten de geplande werkzaamheden hierop kunnen hebben. Middels een veldverkenning en gegevens van Nationale Databank Flora en Fauna en waarneming.nl is de aanwezigheid van leefgebied van beschermde soorten geanalyseerd. Het aantonen of uitsluiten van een leefgebied van een beschermde soort is van belang om de potentiële negatieve effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen. Aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig.

Het plangebied is bezocht op 29/09/2022 om 16:00 en is uitgevoerd door [geanonimiseerd]. Tijdens het bezoek waren de volgende weersomstandigheden:

- Temperatuur: 15 °C
- Bewolking en bedekkingsgraad: Half bewolkt, 50 procent
- Neerslag: Geen
- Windrichting en windkracht: W, 2 Beaufort

3.3 Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- bureaustudie;
- veldverkenning in het plangebied waarbij een analyse is gemaakt van de aanwezige leefgebieden. Het leefgebied is een indicatie van welke beschermde soorten zijn te verwachten.
- aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig;
- opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten;
- effectanalyse;
- formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de Wet natuurbescherming;
- zo nodig: advies voor nader onderzoek;
- zo nodig: advies met betrekking tot mitigerende en compenserende maatregelen.

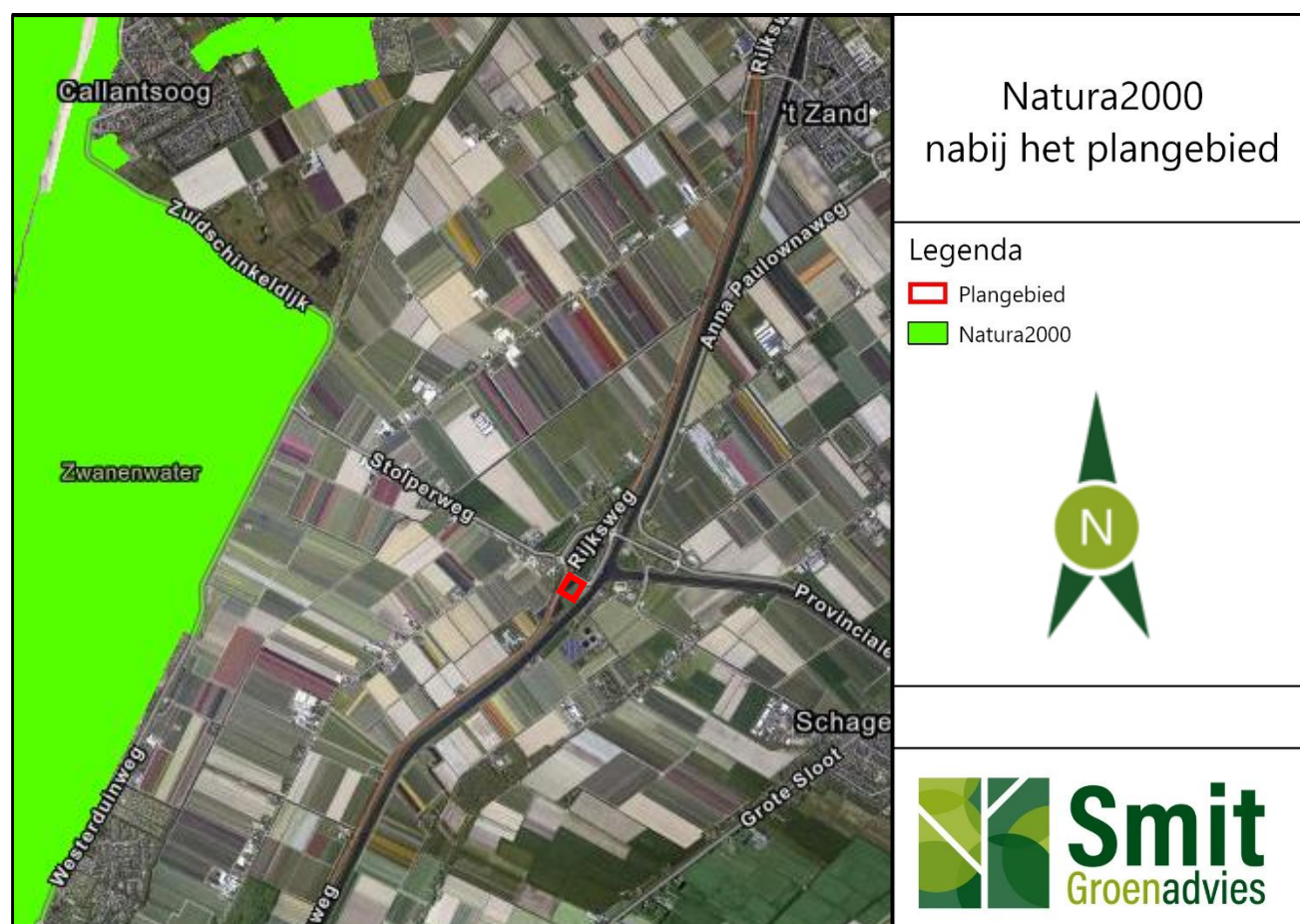

4 Beschermde natuurgebieden

Tijdens de bureaustudie is gekeken naar de vraag of natuurgebieden in de omgeving van de planlocatie voorkomen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de Natura 2000-gebieden en de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden. Hierbij wordt gekeken naar de afstand van deze gebieden tot het plangebied. Zo kan bepaald worden of de geplande werkzaamheden mogelijk invloed hebben op de natuurwaarden van de beide gebieden.

4.1 Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied

Het plangebied ligt op ongeveer 2 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied het Zwanenwater en op 4 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder-Callantsoog (Figuur 3). Vanwege deze afstand is geen negatief effect te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van doelsoorten en habitattypen die in het kader van de Wet natuurbescherming aangewezen zijn als gevolg van verstoring door geluid, licht en andere verstoringsfactoren. Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het Natura-2000 gebied is een effect door het toedoen van stikstofdepositie niet uit te sluiten. De exacte stikstofuitstoot van de geplande werkzaamheden dient te worden berekend middels een stikstofberekening (AERIUS-berekening).

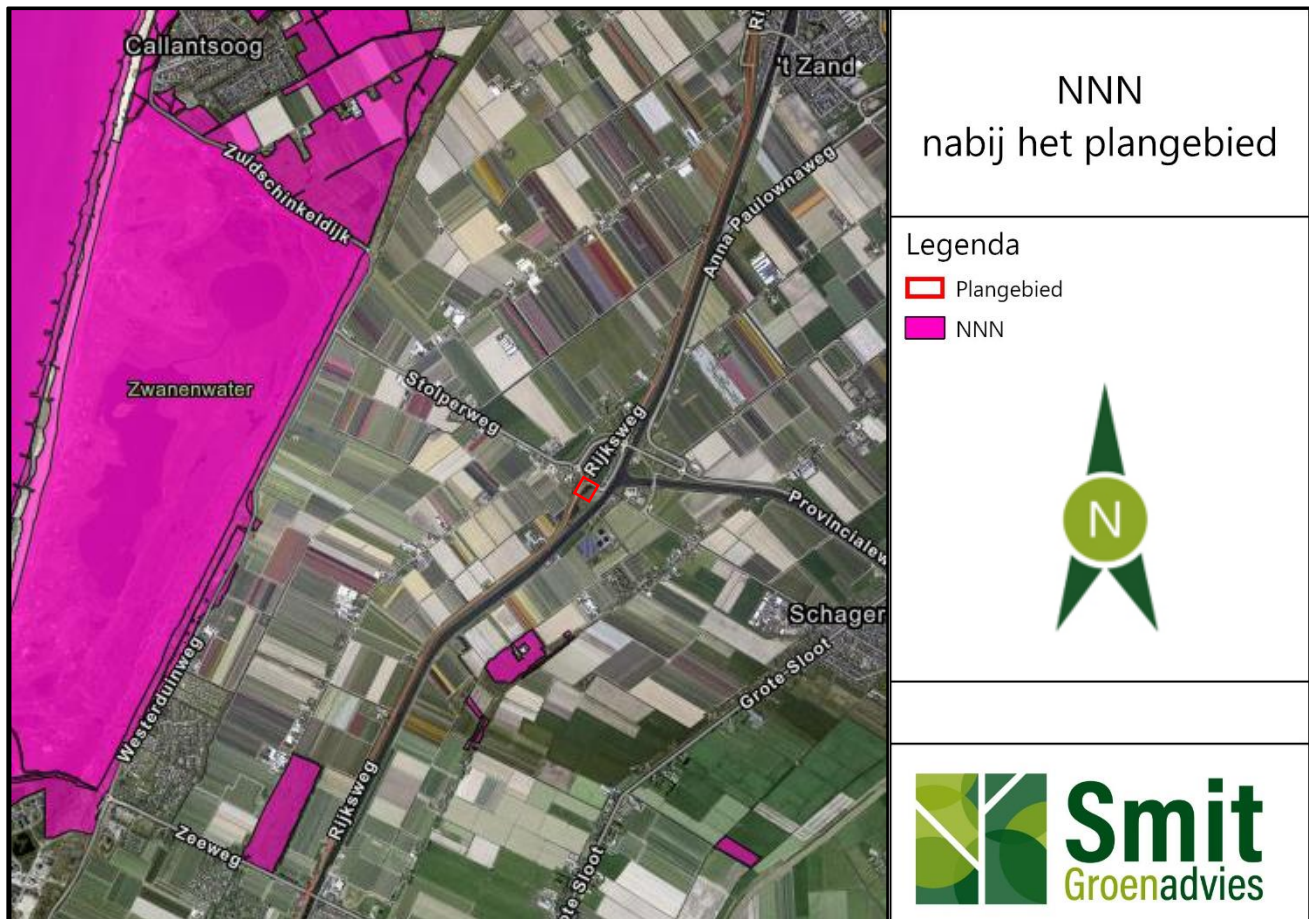

Figuur 3 | Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van de natura-2000 gebieden het Zwanenwater en de Duinen Den Helder-Callantsoog (groen gemarkeerd)

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden zijn aangewezen gebieden waarin de natuur voorrang heeft, ook grote wateren met natuurwaarden zijn meegenomen. De provincie werkt aan het behoud en de ontwikkeling van deze gebieden. Dit wordt gedaan in samenwerking met natuur beherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. Het doel is een betere verbinding tussen natuurgebieden en het omringende agrarisch gebied ter vervolmaking van de biodiversiteit. Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied en grenst hier ook niet aan (Figuur 4). Rond het plangebied liggen op meer dan één kilometer afstand verschillende NNN gebieden. Vanwege deze afstand zijn negatieve effecten te verwachten op NNN-gebieden door de voorgenum werkzaamheden.

Figuur 4 | Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van omliggende NNN-gebieden (roze gemarkeerd)

5 Resultaten uit veld- en bureauonderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten die verkregen zijn uit het veldonderzoek gecombineerd met gegevens uit de bureaustudie naar beschermde soorten. Tijdens het veldonderzoek is gekeken naar bomen, hopen en sporen die zouden kunnen dienen als vaste verblijfplaats voor beschermde soorten zoals vleermuizen. Via verspreidingsgegevens van historische waarnemingen (2017 tot heden) is gekeken of beschermde diersoorten voorkomen. De te verwachten soorten worden hieronder per soortgroep nader behandeld.

5.1 Vleermuizen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis zijn waargenomen rond het plangebied. De bomenrij langs het Noord-Hollands kanaal biedt potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen (Figuur 5). Daarnaast biedt de bomenrij lijnvormige structuren die geschikt zijn als vlieg- en foerageerroute voor vleermuizen. De bomenrij blijft behouden gedurende de werkzaamheden en nadat deze zijn afgerond. Verder is naast het plangebied langs het kanaal ook een potentiële vlieg- en foerageerroute aanwezig. Het is niet uit te sluiten dat deze routes essentieel zijn.

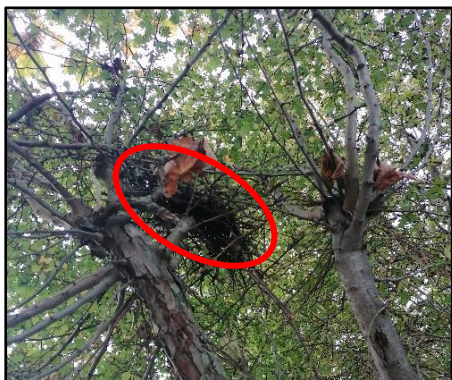
Figuur 5 | Bomenrij langs het Noord-Hollands kanaal

5.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat o.a. de blauwe reiger, buizerd, ekster en torenvalk zijn waargenomen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen van eksters gedaan. De vogels met jaarrond beschermde nesten hebben potentieel een vaste verblijfplaats in of bij de bomenrij naast het Noord-Hollands kanaal (Figuur 5). De bomenrij blijft behouden gedurende de werkzaamheden en nadat deze zijn afgerond. Verder zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig.

5.3 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat o.a. gele kwikstaart tjiftjaf, veldleeuwerik en meerkoet zijn waargenomen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen van kauwen gedaan, deze hebben waarschijnlijk een vaste verblijfplaats in bebouwing nabij het plangebied. Soorten die in bomen broeden kunnen een potentiële vaste verblijfplaats in de bomen van de bomenrij hebben (Figuur 5). Tijdens het veldbezoek is een nest van een algemene broedvogel waargenomen (Figuur 6). De bomenrij blijft behouden gedurende de werkzaamheden en nadat deze zijn afgerond. Verder kunnen watervogels potentieel broeden ten plaatse van de waterkant (Figuur 7).

Figuur 6 | Nest van een broedvogel

Figuur 7 | Waterkant waar watervogels tot broeden kunnen komen

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn alleen waarnemingen bekend van amfibieën. De waargenomen soorten zijn de groene kikker (onbepaald) en de kleine watersalamander. Onbepaald betekent dat de soort niet op naam is gebracht. In Nederland komen drie soorten groene kikkers voor, namelijk de poelkikker, de bastaardkikker en de meerkikker. De bastaardkikker is eigenlijk niet een echte soort, maar een hybride van de poelkikker en de meerkikker. Doordat de bastaardkikker een hybride is, lijkt deze soort erg op één van de oudersoorten. Daarom is het in het veld niet altijd mogelijk om de groene kikker op naam te brengen. Dat is de reden waarom waarnemingen van groene kikkers vaak als 'onbepaald' worden weergegeven. De genoemde soorten zijn vrijgesteld van ontheffing door de provincie Noord-Holland. Algemene en vrijgestelde soorten worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ontbreken van geschikt landbiotoop. De vegetatie binnen het plangebied wordt intensief onderhouden en is daardoor ongeschikt voor deze soorten.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn waarnemingen bekend van egel, haas, konijn en vos. Tijdens het veldwerk zijn geen waarnemingen gedaan van grondgebonden zoogdieren. Deze soorten zijn allemaal vrijgesteld van ontheffing door de provincie Noord-Holland. Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren of hollen waargenomen. Het intensief onderhouden grasland biedt geen geschikt biotoop voor grondgebonden zoogdieren.

5.6 Dagvlinders en libellen

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van dagvlinders en libellen. Hierdoor en door de afwezigheid van waardplanten van vlinders worden geen zwaar beschermde soorten verwacht.

5.7 Conclusie resultaten

Het plangebied biedt mogelijk vaste verblijfplaatsen voor verschillende beschermde soorten. De bomenrij biedt mogelijk een essentiële vlieg- en foerageroute en potentiële vaste verblijfplaatsen aan boombewonende vleermuizen en vogels met en zonder jaarrond beschermde nesten. Ten platse van de waterkant zouden potentieel watervogels tot broeden kunnen komen.

6 Effecten

In dit hoofdstuk worden de resultaten vanuit de bureaustudie en het veldonderzoek aan de geplande werkzaamheden getoetst. De verwachte effecten worden per soortgroep behandeld.

6.1 Vleermuizen

Er worden geen negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden verwacht op vleermuizen. Het is niet uit te sluiten dat essentiële vlieg- en foerageroutes binnen het plangebied aanwezig zijn. Daarentegen gaan geen potentiële verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in de bomenrij verloren door de werkzaamheden. Wel kan verstoring in de vorm van licht plaatsvinden op de vlieg- en foerageroutes en potentiële verblijfplaatsen wanneer bouwlicht op de bomenrij gericht wordt. De verstoring dient voorkomen worden door geen bouwlicht op de bomenrij te richten na zonsondergang.

6.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Er worden geen negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden verwacht op vogels met jaarrond beschermde nesten. Er zijn potentiële verblijfplaatsen in de bomenrij aanwezig, maar deze worden niet vernietigd door de werkzaamheden. Wel kan verstoring in de vorm van licht plaatsvinden indien bouwlicht tijdens de werkzaamheden op de bomenrij gericht wordt. De verstoring dient voorkomen worden door geen bouwlicht op de bomenrij te richten na zonsondergang.

6.3 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Er worden geen negatieve effecten verwacht van de voorgenomen werkzaamheden op vogels zonder jaarrond beschermde nesten. Door de werkzaamheden gaan geen verblijfplaatsen verloren. Wel kan verstoring in de vorm van licht plaatsvinden indien bouwlicht tijdens de werkzaamheden op de bomenrij gericht wordt. De verstoring dient voorkomen worden door geen bouwlicht op de bomenrij te richten na zonsondergang. Verder kunnen de potentiële verblijfplaatsen aan de waterkant verstoord worden in de vorm van trilling en/of geluid. Het advies is om buiten het broedseizoen te werken. Mochten de werkzaamheden toch binnen het broedseizoen plaatsvinden, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologisch deskundige te worden vastgesteld of uitgesloten of broedende vogels aanwezig zijn in de waterkant.

7 Literatuur

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht: BIJ12.

Ecologica. (2021). *Lijst beschermde soorten Wet natuurbescherming*. Geraadpleegd op 18-11-2022.

RVO. (2021). Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten. geraadpleegd op 18-11-2022, van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>.

Waarneming.nl (z.d.). *Waarneming.nl*. Geraadpleegd op 18-11-2022, van <https://www.waarneming.nl>.

NDFF (z.d.). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Geraadpleegd op 18-11-2022, van [NDFF-ecogrid.nl/uitvoerportaal](https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal).

RAVON. *Herkenningskaart Groene kikkers*. Geraadpleegd op 18-11-2022 van <https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Herkenningskaarten/HerkenningskaartGroenekikkers.pdf>.

Bijlages

Bijlage I Wettelijk kader

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is gericht op het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit. Hiernaast ook het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van natuur van maatschappelijke functies en het verzekeren van een samenhangend beleid. Het 'nee, tenzij' principe in de wet betekent dat activiteiten verboden zijn met negatieve effecten op de flora en fauna. Van het verbod 'Nee' kan worden afgeweken door 'tenzij', met een ontheffing of een vrijstelling. Het verlenen van deze ontheffing of de vrijstelling valt onder de bevoegdheden van de provincie.

Zorgplicht

In de Wnb is de zorgplicht ingevoegd. Er dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor Natura 2000-gebieden (N2000), bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en de directe leefomgeving van deze planten en dieren. Voordat handelingen uitgevoerd worden, dient er in ieder geval redelijkerwijs een vermoeden te zijn van de aanwezige planten en dieren en de nadelige gevolgen van het handelen op de planten en dieren. Deze nadelige gevolgen of effecten op de aanwezige planten en dieren moeten in alle gevallen tot het minimale beperkt worden. Dit geldt ook als er een vrijstelling is voor een soort of als er een ontheffing verleend is.

Beschermingsregimes

Er zijn drie algemene beschermingsregimes in de Wnb waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het verdrag van Bern zijn opgenomen. Hiernaast is er een aanvulling gedaan met voorschriften voor soorten die niet onder de eerder genoemde richtlijnen en verdragen vallen maar wel van nationaal belang zijn. De beschermingsregimes van de Wnb zijn:

- 1 Vogels. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn.
- 2 Dieren en planten. Soorten, niet vogels zijnde, van de Habitatrichtlijn Bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt.
- 3 Overige soorten. Soorten die vanuit nationaal belang beschermd zijn.

Het eerste beschermingsregime valt onder artikel 3.1 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.1. Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen

3.1. Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

3.1. Lid 3. Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.

3.1. Lid 4. Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren. Het vierde lid is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het tweede beschermingsregime valt onder artikel 3.5 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.5. Lid 1. Het is verboden in het wild levende soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

3.5. Lid 2. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

3.5. Lid 3. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

3.5. Lid 4. Het is verboden voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

3.5. Lid 5. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het derde beschermingsregime valt onder artikel 3.10 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.10. Lid 1a-c. Het is verboden opzettelijk dieren te doden of te vangen, vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen en het is verboden vaatplanten in de natuurlijke verspreidingsgebieden opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

In sommige gevallen is het mogelijk om af te wijken van de verbodsbepalingen. Dit gebeurt door middel van een ontheffing of een vrijstelling. Er zijn drie eisen waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een ontheffing of een vrijstelling.

1. Het overtreden van de verbodsartikelen kan niet worden voorkomen doordat er geen bevredigende alternatieve oplossing voorhanden is.
2. Er is een wettelijk belang zoals ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of volksgezondheid.
3. De activiteit mag geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

Houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Dit geldt ook voor het rooien of verrichten van handelingen die tot ernstige beschadigingen of dood van bomen kunnen leiden. Onder een houtopstand wordt verstaan:

- Bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen. (Wordt gemeentelijk vastgesteld met goedkeuring van de provincie.);
- Beplantingen van bomen groter dan 10 are (1.000m²);
- 20 bomen in een rij (rijbeplanting).

Er is meldingsplicht en herplantplicht bij het verwijderen van houtopstanden. Een kapmelding is verplicht bij het kappen van een boom buiten de bebouwde kom op het moment dat de boom onderdeel is van een houtopstand. De herplantplicht is één op één met uitzondering van het realiseren van een N2000- gebied hiervoor geldt de herplantplicht niet. Het melden van de voorgenomen kap van een houtopstand is niet altijd noodzakelijk in de volgende gevallen:

- Houtopstanden die binnen de gemeentelijke gestelde grenzen valt;
- Houtopstanden in tuinen en op erven;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Het dunnen van houtopstanden;
- Beplantingen bestaande uit wilgen, populieren, elzen of essen die bedoeld zijn voor productie;
- Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen, eenrijige beplantingen langs landbouwgronden, mits deze uit populieren of wilgen bestaat;
- Het aanleggen van ranggangen op natuurterreinen;
- Het vellen en herplanten op wijze van een goedgekeurde gedragscode;
- Het vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel.

Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming geeft aan dat het wenselijk is te komen tot een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG 1992, L 206), richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

In de Wet natuurbescherming zijn 3 (oude) wetten samengevoegd. Het betreft de natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en boswet. Voor uitvoering van de quickscan is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming van belang, te weten Hoofdstuk 3 Soorten.

De wet maakt onderscheid tussen verschillende typen werkzaamheden en onderscheidt de daarbij beschermde soorten in tabellen.

Altijd geldt de zorgplicht

Ongeacht de activiteit en de soort dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorgplicht stelt dat "Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving" en dit houdt in dat "een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveerd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt."

Tabellen provincie Noord-Holland

Beschermde soorten provincie Noord-Holland

In deze lijsten zijn de beschermde soorten en vrijgestelde soorten te raadplegen voor de provincie Noord-Holland. Voor soorten van de overige provincies wordt verwezen naar de website van de betreffende provincie.

Beschermingsregime andere soorten

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vuursalamander	Salamandra salamandra	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Satyrus ilicis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	Satyrus w-album	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)

Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoorpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesparelmoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekkrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gevekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	Natrix natrix	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	Lota lota	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhart	Dama dama	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	Crocidura leucodon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Neomys fodiens	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	Sus scrofa	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	Phoca vitulina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	Halichoerus grypus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Cystopteris fragilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	Asplenium viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	Ceterach officinarum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	Ranunculus arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	Torilis arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerogentroost	Odontites vernus subsp. vernus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	beklierde ogentroost	Euphrasia rostkoviana	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	berggamander	Teucrium montanum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	Platanthera montana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Anagallis arvensis subsp. foemina	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	Ranunculus polyanthemos subsp. nemorosus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	Bromopsis ramosa subsp. benekenii	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	Chenopodium bonus-henricus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	Euphorbia platyphyllos	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	Eriophorum latifolium	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	Goodyera repens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	Bromus secalinus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	Teucrium chamaedrys subsp. germanicum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	franjegentiaan	Gentianella ciliata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Alchemilla subcrenata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Tuberaria guttata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Hypochaeris glabra	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	Carex laevigata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Fragaria moschata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	Herminium monorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Ranunculus polyanthemos subsp. polyanthemoides	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	Centaurea calcitrapa	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuiszeranjer	Dianthus carthusianorum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	Selinum carvifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Veronica verna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Scorzonera humilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Euphorbia exigua	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	Arnosotis minima	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kruipijm	Thymus praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedaauw	Drosera longifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	Veronica prostrata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	Teucrium scordium	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	Lathyrus aphaca	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	Arabis hirsuta subsp. sagittata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	Lilium bulbiferum subsp. croceum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	Daphne mezereum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	Antennaria dioica	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw pazelzaad	Lithospermum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	Asperugo procumbens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	Carex lepidocarpa	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	smalle raai	Galeopsis angustifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	steenbraam	Rubus saxatilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	Carduus tenuiflorus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	Minuartia hybrida	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	trosgamander	Teucrium botrys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	Scheuchzeria palustris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	Cornus suecica	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Vrijgestelde soorten

Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, van de wet wordt vrijstelling verleend voor het verrichten van handelingen door de eigenaar of de grondgebruiker in het kader van:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibieën	gewone pad	Bufo bufo
Amfibieën	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibieën	meerkikker	Rana ridibunda
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crociodura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 (zie bijlage 1) zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld ekster, ijsvogel en koolmees).

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
Vogels	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2
Vogels	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
Vogels	roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
Vogels	blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Vogels	draaihal	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5

Vogels	kleine vliegenvanger	Ficedula parva	Categorie 5
Vogels	koolmees	Parus major	Categorie 5
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodactyla	Categorie 5
Vogels	oeverwaluw	Riparia riparia	Categorie 5
Vogels	pimpelmees	Parus caeruleus	Categorie 5
Vogels	raaf	Corvus corax	Categorie 5
Vogels	ruigpootuil	Aegolius funereus	Categorie 5
Vogels	spreeuw	Sturnus vulgaris	Categorie 5
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe	Categorie 5
Vogels	torenvalk	Falco tinnunculus	Categorie 5
Vogels	zeearend	Haliaeetus albicilla	Categorie 5
Vogels	zwarte kraai	Corvus corone	Categorie 5
Vogels	zwarte mees	Periparus ater	Categorie 5
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	Categorie 5
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius	Categorie 5

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Niet-vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Salvinia natans	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Sisymbrium supinum	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Luronium natans	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Liparis loeselii	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	Apium repens	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Palingenia longicauda	Bern II
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Caretta caretta	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Dermochelys coriacea	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Chelonia mydas	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Megaptera novaeangliae	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus	Bern II, Bon I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	Triturus cristatus	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	Pelobates fuscus ssp. fuscus	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreeppad	Bufo calamita	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	Parnassius apollo	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	Lopinga achine	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimpinelblauwtje	Maculinea nausithous	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	Lycaena dispar ssp. batava	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimpinelblauwtje	Maculinea teleius	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	Maculinea arion	Bern II, HR IV

Insecten-dagvlinders	zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	Osmoderma eremita	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermijloenkever	Cucujus cinnaberinus	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	Oxygastra curtisii	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	Ophiogomphus cecilia	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	Aeshna viridis	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis	Bern II, HR IV
Vissen	steur	Acipenser sturio	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	Lutra lutra ssp. lutra	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaart	Myotis nattereri	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum ssp. ferrumequinum	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	laatlviager	Eptesicus serotinus ssp. serotinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	Myotis dasycneme	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	noordse vleermuis	Eptesicus nilsoni ssp. nilsoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	Kogia breviceps	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfin	Stenella coeruleoalba	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfin	Delphinus delphis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfin	Grampus griseus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Monodon monoceros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Orcinus orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris	Bern II, HR IV

Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Physeter catodon	Bon I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	Rana lessonae	HR IV
Vissen	houting	Coregonus oxyrinchus	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	Unio crassus	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	Castor fiber ssp. albicus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	Muscardinus avellanarius	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	Lynx lynx ssp. lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	Canis lupus lupus	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	Hyperoodon ampullatus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	Globicephala melas	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	Delphinapterus leucas	HR IV

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Neophron percnopterus ssp. percnopterus	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Tachymartus melba ssp. melba	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Prunella collaris ssp. collaris	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Sterna sandvicensis ssp. aculeata	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Charadrius leschenaultii ssp. columbinus	Bern II
Vogels	appelvink	Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Calidris alpina ssp. arctica	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Buteo rufinus ssp. rufinus	Bern II
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. maura	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Sylvia cantillans ssp. cantillans	Bern II
Vogels	baardman	Panurus biarmicus ssp. biarmicus	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Lanius senator ssp. badius	Bern II
Vogels	balkanbergfluit	Phylloscopus bonelli ssp. orientalis	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Motacilla flava ssp. feldegg	Bern II
Vogels	beflijster	Turdus torquatus ssp. torquatus	Bern II
Vogels	bergeend	Tadorna tadorna	Bern II
Vogels	bergfluit	Phylloscopus bonelli ssp. bonelli	Bern II
Vogels	bijeneter	Merops apiaster	Bern II
Vogels	bladkoning	Phylloscopus inornatus ssp. inornatus	Bern II
Vogels	blauwborst	Luscinia svecica ssp. cyanecula	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Circus cyaneus ssp. cyaneus	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	Monticola solitarius ssp. solitarius	Bern II
Vogels	blauwstaart	Tarsiger cyanurus ssp. cyanurus	Bern II
Vogels	boerenzwaluw	Hirundo rustica ssp. rustica	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	Pelagodroma marina	Bern II
Vogels	bontbekplevier	Charadrius hiaticula ssp. hiaticula	Bern II
Vogels	bonte strandloper	Calidris alpina ssp. alpina	Bern II
Vogels	bonte tapuit	Oenanthe pleschanka ssp. pleschanka	Bern II

Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i> ssp. <i>hypoleuca</i>	Bern II
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i> ssp. <i>caesia</i>	Bern II
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i> ssp. <i>megarhyncha</i>	Bern II
Vogels	boompieper	<i>Anthus trivialis</i> ssp. <i>trivialis</i>	Bern II
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i> ssp. <i>subbuteo</i>	Bern II
Vogels	bosgors	<i>Emberiza rustica</i> ssp. <i>rustica</i>	Bern II
Vogels	bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Bern II
Vogels	bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Bern II
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i> ssp. <i>aluco</i>	Bern II
Vogels	braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i> ssp. <i>curruca</i>	Bern II
Vogels	brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	<i>Limicola falcinellus</i> ssp. <i>falcinellus</i>	Bern II
Vogels	brilgrasmus	<i>Sylvia conspicillata</i> ssp. <i>conspicillata</i>	Bern II
Vogels	britse frater	<i>Carduelis flavirostris</i> ssp. <i>pipilans</i>	Bern II
Vogels	britse koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>newtoni</i>	Bern II
Vogels	britse putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>britannica</i>	Bern II
Vogels	bruine boszanger	<i>Phylloscopus fuscatus</i> ssp. <i>fuscatus</i>	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i> ssp. <i>aeruginosus</i>	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	<i>Emberiza caesia</i>	Bern II
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i> ssp. <i>buteo</i>	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	<i>Bulweria bulwerii</i>	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	<i>Grus canadensis</i> ssp. <i>canadensis</i>	Bern II
Vogels	casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Bern II
Vogels	cetti's zanger	<i>Cettia cetti</i> ssp. <i>cetti</i>	Bern II
Vogels	cirlgors	<i>Emberiza cirrus</i>	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	<i>Motacilla citreola</i>	Bern II
Vogels	daurische klauwier	<i>Lanius isabellinus</i> ssp. <i>speculigerus</i>	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes</i> ssp. <i>caryocatactes</i>	Bern II
Vogels	dougalls stern	<i>Sterna dougallii</i> ssp. <i>dougallii</i>	Bern II
Vogels	draaihal	<i>Jynx torquilla</i> ssp. <i>torquilla</i>	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>	Bern II
Vogels	duinpieper	<i>Anthus campestris</i> ssp. <i>campestris</i>	Bern II
Vogels	dwergaalscholver	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Bern II
Vogels	dwergarend	<i>Aquila pennata</i> ssp. <i>pennata</i>	Bern II
Vogels	dwerggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Bern II
Vogels	dwergmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Bern II
Vogels	dwergooruil	<i>Otus scops</i> ssp. <i>scops</i>	Bern II
Vogels	dwergstern	<i>Sterna albifrons</i> ssp. <i>albifrons</i>	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>flavissima</i>	Bern II
Vogels	europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Bern II
Vogels	fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>trochilus</i>	Bern II
Vogels	flamingo	<i>Phoenicopterus ruber</i> ssp. <i>roseus</i>	Bern II
Vogels	fluit	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bern II
Vogels	frater	<i>Carduelis flavirostris</i> ssp. <i>flavirostris</i>	Bern II
Vogels	geelgors	<i>Emberiza citrinella</i> ssp. <i>citrinella</i>	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	<i>Gavia adamsii</i>	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> ssp. <i>phoenicurus</i>	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Bern II
Vogels	giervalk	<i>Falco rusticolus</i>	Bern II
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i> ssp. <i>palustris</i>	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	<i>Pterodroma feae</i>	Bern II
Vogels	goudhaan	<i>Regulus regulus</i> ssp. <i>regulus</i>	Bern II

Vogels	grasmus	<i>Sylvia communis</i> ssp. <i>communis</i>	Bern II
Vogels	graspieper	<i>Anthus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Bern II
Vogels	graszanger	<i>Cisticola juncidis</i> ssp. <i>cisticola</i>	Bern II
Vogels	grauwe fitis	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>viridanus</i>	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	<i>Phalaropus lobatus</i>	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i> ssp. <i>collurio</i>	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i> ssp. <i>striata</i>	Bern II
Vogels	griel	<i>Burhinus oedicnemus</i> ssp. <i>oedicnemus</i>	Bern II
Vogels	griend	<i>Globicephala melas</i>	Bern II
Vogels	grijskopspecht	<i>Picus canus</i> ssp. <i>canus</i>	Bern II
Vogels	grijze wouw	<i>Elanus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i> ssp. <i>viridis</i>	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	groenling	<i>Carduelis chloris</i> ssp. <i>chloris</i>	Bern II
Vogels	grote barmsijs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>flammea</i>	Bern II
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>pinetorum</i>	Bern II
Vogels	grote franjepoot	<i>Steganopus tricolor</i>	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i> ssp. <i>cinerea</i>	Bern II
Vogels	grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> ssp. <i>arundinaceus</i>	Bern II
Vogels	grote kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Bern II
Vogels	grote pieper	<i>Anthus richardi</i> ssp. <i>richardi</i>	Bern II
Vogels	grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i> ssp. <i>sandvicensis</i>	Bern II
Vogels	grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i> ssp. <i>albus</i>	Bern II
Vogels	haakbek	<i>Pinicola enucleator</i> ssp. <i>enucleator</i>	Bern II
Vogels	harlekijneend	<i>Histrionicus histrionicus</i>	Bern II
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i> ssp. <i>gentilis</i>	Bern II
Vogels	havikarend	<i>Aquila fasciata</i> ssp. <i>fasciata</i>	Bern II
Vogels	heggenmus	<i>Prunella modularis</i> ssp. <i>modularis</i>	Bern II
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i> ssp. <i>epops</i>	Bern II
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i> ssp. <i>urbica</i>	Bern II
Vogels	humes bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i> ssp. <i>humei</i>	Bern II
Vogels	iberische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>brehmii</i>	Bern II
Vogels	ijsduiker	<i>Gavia immer</i>	Bern II
Vogels	ijsgors	<i>Calcarius lapponicus</i> ssp. <i>lapponicus</i>	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>subaeson</i>	Bern II
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i> ssp. <i>ispida</i>	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	<i>Pagophila eburnea</i>	Bern II
Vogels	izabeltapuit	<i>Oenanthe isabellina</i>	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	<i>Grus virgo</i>	Bern II
Vogels	kalanderleeuwerik	<i>Melanocorypha calandra</i> ssp. <i>calandra</i>	Bern II
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>guttata</i>	Bern II
Vogels	klapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>excubitor</i>	Bern II
Vogels	klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Bern II
Vogels	kleine barmsijs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>cabaret</i>	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i> ssp. <i>hortorum</i>	Bern II
Vogels	kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> ssp. <i>scirpaceus</i>	Bern II
Vogels	kleine klapekster	<i>Lanius minor</i>	Bern II
Vogels	kleine plevier	<i>Charadrius dubius</i> ssp. <i>curonicus</i>	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	<i>Hippolais caligata</i> ssp. <i>caligata</i>	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	<i>Locustella lanceolata</i>	Bern II
Vogels	kleine strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Bern II
Vogels	kleine trap	<i>Tetrax tetrax</i>	Bern II

Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i> ssp. <i>parva</i>	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i> ssp. <i>garzetta</i>	Bern II
Vogels	kleine zwaan	<i>Cygnus columbianus</i> ssp. <i>bewickii</i>	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	<i>Sylvia melanocephala</i> ssp. <i>melanocephala</i>	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla</i> ssp. <i>intermedia</i>	Bern II
Vogels	kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bern II
Vogels	kneu	<i>Carduelis cannabina</i> ssp. <i>cannabina</i>	Bern II
Vogels	koereiger	<i>Bubulcus ibis</i> ssp. <i>ibis</i>	Bern II
Vogels	koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>	Bern II
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>macrodactyla</i>	Bern II
Vogels	kortteenleeuwerik	<i>Calandrella brachydactyla</i> ssp. <i>brachydactyla</i>	Bern II
Vogels	kraanvogel	<i>Grus grus</i> ssp. <i>grus</i>	Bern II
Vogels	krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>	Bern II
Vogels	krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Bern II
Vogels	kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i> ssp. <i>curvirostra</i>	Bern II
Vogels	kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i> ssp. <i>glandarius</i>	Bern II
Vogels	kuifmees	<i>Parus cristatus</i> ssp. <i>mitratus</i>	Bern II
Vogels	kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i> ssp. <i>nycticorax</i>	Bern II
Vogels	kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Bern II
Vogels	lachstern	<i>Sterna nilotica</i> ssp. <i>nilotica</i>	Bern II
Vogels	lammergier	<i>Gypaetus barbatus</i> ssp. <i>aureus</i>	Bern II
Vogels	lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i> ssp. <i>leucorodia</i>	Bern II
Vogels	matkop	<i>Parus montanus</i> ssp. <i>rhenanus</i>	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius</i> ssp. <i>medius</i>	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	<i>Anthus godlewskii</i>	Bern II
Vogels	monnikgier	<i>Aegypius monachus</i> ssp. <i>monachus</i>	Bern II
Vogels	morinelplevier	<i>Eudromias morinellus</i>	Bern II
Vogels	nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i> ssp. <i>megarhynchos</i>	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i> ssp. <i>europaeus</i>	Bern II
Vogels	nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Bern II
Vogels	noordse boszanger	<i>Phylloscopus borealis</i> ssp. <i>borealis</i>	Bern II
Vogels	noordse fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>acredula</i>	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>thunbergi</i>	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	<i>Luscinia luscinia</i>	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Bern II
Vogels	noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bern II
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i> ssp. <i>bubo</i>	Bern II
Vogels	oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Bern II
Vogels	oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>littoralis</i>	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i> ssp. <i>riparia</i>	Bern II
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i> ssp. <i>ciconia</i>	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>melanoleuca</i>	Bern II
Vogels	orpheusspotvogel	<i>Hippolais polyglotta</i>	Bern II
Vogels	paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bern II
Vogels	paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Bern II
Vogels	parelduiker	<i>Gavia arctica</i> ssp. <i>arctica</i>	Bern II
Vogels	perzische roodborst	<i>Irania gutturalis</i>	Bern II
Vogels	pestvogel	<i>Bombicilla garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II

Vogels	poelruiter	Tringa stagnatilis	Bern II
Vogels	poelsnip	Gallinago media	Bern II
Vogels	porseleinhoen	Porzana porzana	Bern II
Vogels	proven?aalse grasmus	Sylvia undata	Bern II
Vogels	purperreiger	Ardea purpurea ssp. purpurea	Bern II
Vogels	putter	Carduelis carduelis ssp. carduelis	Bern II
Vogels	raddes boszanger	Phylloscopus schwarzi	Bern II
Vogels	ralreiger	Ardeola raloides	Bern II
Vogels	ransuil	Asio otus ssp. otus	Bern II
Vogels	renvogel	Cursorius cursor ssp. cursor	Bern II
Vogels	reuzenster	Sterna caspia	Bern II
Vogels	rietgors	Emberiza schoeniclus ssp. schoeniclus	Bern II
Vogels	rietzanger	Acrocephalus schoenobaenus	Bern II
Vogels	rode rotslijster	Monticola saxatilis	Bern II
Vogels	rode wouw	Milvus milvus ssp. milvus	Bern II
Vogels	roerdomp	Botaurus stellaris ssp. stellaris	Bern II
Vogels	roodborst	Erithacus rubecula ssp. rubecula	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. hibernans	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. rubicola	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	Cinclus cinclus ssp. aquaticus	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	Podiceps grisegena ssp. grisegena	Bern II
Vogels	roodkeelduiker	Gavia stellata	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	Anthus cervinus	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	Lanius senator ssp. senator	Bern II
Vogels	roodmus	Carpodacus erythrinus ssp. erythrinus	Bern II
Vogels	roodpootvalk	Falco vespertinus	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	Luscinia svecica ssp. svecica	Bern II
Vogels	roodsuitzwaluw	Hirundo daurica ssp. rufula	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	Phalaropus fulicaria	Bern II
Vogels	rotspieper	Anthus petrosus ssp. petrosus	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	Motacilla alba ssp. yarrellii	Bern II
Vogels	roze spreeuw	Sturnus roseus	Bern II
Vogels	ruigpootbuiser	Buteo lagopus ssp. lagopus	Bern II
Vogels	ruigpootuil	Aegolius funereus ssp. funereus	Bern II
Vogels	scandinavische tjiftjaf	Phylloscopus collybita ssp. abietinus	Bern II
Vogels	scharrelaar	Coracias garrulus ssp. garrulus	Bern II
Vogels	schreeuwarend	Aquila pomarina ssp. pomarina	Bern II
Vogels	siberische boompieper	Anthus hodgsoni ssp. yunnanensis	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	Sylvia curruca ssp. blythi of ssp. halimodendri	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	Nucifraga caryocatactes ssp. macrorhynchos	Bern II
Vogels	siberische tjiftjaf	Phylloscopus collybita ssp. tristis	Bern II
Vogels	siberische sprinkhaanzanger	Locustella certhiola ssp. rubescens	Bern II
Vogels	sijs	Carduelis spinus	Bern II
Vogels	slangenarend	Circaetus gallicus ssp. gallicus	Bern II
Vogels	slechtvalk	Falco peregrinus ssp. peregrinus	Bern II
Vogels	smelleken	Falco columbarius ssp. aesalon	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	Plectrophenax nivalis ssp. insulae	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	Plectrophenax nivalis ssp. nivalis	Bern II
Vogels	sneeuwuil	Nyctea scandiaca	Bern II
Vogels	snor	Locustella luscinioides ssp. luscinioides	Bern II
Vogels	sperwer	Accipiter nisus ssp. nisus	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	Sylvia nisoria ssp. nisoria	Bern II
Vogels	sperweruil	Surnia ulula ssp. ulula	Bern II

Vogels	spotvogel	Hippolais icterina	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	Locustella naevia ssp. naevia	Bern II
Vogels	steenarend	Aquila chrysaetos ssp. chrysaetos	Bern II
Vogels	steenloper	Arenaria interpres ssp. interpres	Bern II
Vogels	steenuil	Athene noctua ssp. vidalii	Bern II
Vogels	stellers eider	Polysticta stelleri	Bern II
Vogels	steltkluut	Himantopus himantopus	Bern II
Vogels	steppearend	Aquila nipalensis ssp. orientalis	Bern II
Vogels	steppebuizerd	Buteo buteo ssp. vulpinus	Bern II
Vogels	steppehoen	Syrhaptes paradoxus	Bern II
Vogels	steppekiekendief	Circus macrourus	Bern II
Vogels	steppeklapekster	Lanius excubitor ssp. pallidirostris	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	Glareola nordmanni	Bern II
Vogels	stormvogeltje	Hydrobates pelagicus	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	Eremophila alpestris ssp. flava	Bern II
Vogels	strandplevier	Charadrius alexandrinus ssp. alexandrinus	Bern II
Vogels	struikrietzanger	Acrocephalus dumetorum	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	Phylloscopus trochiloides ssp. plumbeitarsus	Bern II
Vogels	taigaboombkruiper	Certhia familiaris ssp. familiaris	Bern II
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe ssp. oenanthe	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	Calidris temminckii	Bern II
Vogels	terekruiter	Tringa cinerea	Bern II
Vogels	tjiftjaf	Phylloscopus collybita ssp. collybita	Bern II
Vogels	toendrabontbekplevier	Charadrius hiaticula ssp. tundrae	Bern II
Vogels	torenvalk	Falco tinnunculus ssp. tinnunculus	Bern II
Vogels	tuinfluter	Sylvia borin ssp. borin	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	Lanius isabellinus ssp. phoenicuroides	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	Oceanodroma leucorhoa ssp. leucorhoa	Bern II
Vogels	vale gier	Gyps fulvus ssp. fulvus	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	Puffinus yelkouan ssp. mauretanicus	Bern II
Vogels	veldrietzanger	Acrocephalus agricola ssp. septima	Bern II
Vogels	velduil	Asio flammeus ssp. flammeus	Bern II
Vogels	visarend	Pandion haliaetus ssp. haliaetus	Bern II
Vogels	visdief	Sterna hirundo ssp. hirundo	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	Xema sabini	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	Glareola pratincta ssp. pratincta	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	Regulus ignicapillus ssp. ignicapillus	Bern II
Vogels	waterpieper	Anthus spinoletta ssp. spinoletta	Bern II
Vogels	wespendief	Pernis apivorus	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	Oenanthe hispanica ssp. hispanica	Bern II
Vogels	wielewaal	Oriolus oriolus ssp. oriolus	Bern II
Vogels	wilde zwaan	Cygnus cygnus	Bern II
Vogels	wilgengors	Emberiza aureola ssp. aureola	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	Oceanites oceanicus	Bern II
Vogels	winterkoning	Troglodytes troglodytes ssp. troglodytes	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	Loxia leucoptera ssp. bifasciata	Bern II
Vogels	witgat	Tringa ochropus	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	Ficedula albicollis	Bern II
Vogels	witkopgors	Emberiza leucocephalos ssp. leucocephalos	Bern II
Vogels	witstuitbarnsijs	Carduelis hornemanni ssp. exilipes	Bern II
Vogels	witte kerkuil	Tyto alba ssp. alba	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	Motacilla alba ssp. alba	Bern II
Vogels	witvleugelstern	Chlidonias leucopterus	Bern II

Vogels	witwangstern	Chlidonias hybridus ssp. hybridus	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	Sylvia nana ssp. nana	Bern II
Vogels	woestijnvink	Rhodopechys githaginea	Bern II
Vogels	woudaap	Ixobrychus minutus ssp. minutus	Bern II
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	Calidris alpina ssp. schinzii	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	Cinclus cinclus ssp. cinclus	Bern II
Vogels	zwarte ibis	Plegadis falcinellus ssp. falcinellus	Bern II
Vogels	zwarte mees	Parus ater ssp. ater	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	Ciconia nigra	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros ssp. gibraltariensis	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros ssp. phoenicuroides	Bern II
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius ssp. martius	Bern II
Vogels	zwarte stern	Chlidonias niger ssp. niger	Bern II
Vogels	zwarte wouw	Milvus migrans ssp. migrans	Bern II
Vogels	zwartkop	Sylvia atricapilla ssp. atricapilla	Bern II
Vogels	zwartkopgors	Emberiza melanocephala	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	Larus melanocephalus	Bern II
Vogels	audouins meeuw	Larus audouinii	Bern II, Bon I
Vogels	bastaardarend	Aquila clanga	Bern II, Bon I
Vogels	dunbekwulp	Numenius tenuirostris	Bern II, Bon I
Vogels	dwerggans	Anser erythropus	Bern II, Bon I
Vogels	grote trap	Otis tarda ssp. tarda	Bern II, Bon I
Vogels	kleine torenvalk	Falco naumanni	Bern II, Bon I
Vogels	kroeskoppelikaan	Pelecanus crispus	Bern II, Bon I
Vogels	oostelijke kraagtrap	Chlamydotis undulata ssp. macqueenii	Bern II, Bon I
Vogels	roodhalsgans	Branta ruficollis	Bern II, Bon I
Vogels	roze pelikaan	Pelecanus onocrotalus	Bern II, Bon I
Vogels	waterrietzanger	Acrocephalus paludicola	Bern II, Bon I
Vogels	witbandzeearend	Haliaeetus leucoryphus	Bern II, Bon I
Vogels	witkopeend	Oxyura leucocephala	Bern II, Bon I
Vogels	zeearend	Haliaeetus albicilla	Bern II, Bon I
Vogels	blonde ruiter	Tryngites subruficollis	Bon I
Vogels	siberische taling	Anas formosa	Bon I
Vogels	steppekievit	Vanellus gregarius	Bon I
Vogels	witooievaar	Aythya nyroca	Bon I